

معماری در گذر زمان

تألیف : فرشاد زیوری

www.ketab.ir

: زیوری، فرشاد، ۱۳۶۰
 : معماری در گذر زمان / تألیف فرشاد زیوری .
 : مشهد: واژگان خرد، ۱۳۹۷ .
 : ۳۱۲ ص . وزیری
 : ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۸-۱۰۰۰
 : فیبا
 : معماری - تاریخ
 : Architecture - History
 : ۱۳۹۷ م ۹ / ۲۰۰ NA
 : ۲۲۰ / ۹
 : ۵۳۴۴۵۸۵

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 موضوع
 موضوع
 رده بندی سنگره
 رده بندی دی
 شماره شناسایی ملی

معماری در گذر زمان

تألیف: فرشاد زیوری
 سال چاپ: ۱۳۹۷ - ۱۰۰۰ نسخه وزیری
 چاپخانه: دانشگاه فردوسی
 حروفچینی: یاسر محمدی
 مرکز پخش: ۰۹۱۵۴۷۸۵۵۹۱
 کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۸-۱۰۰۰
 قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

انتشارات
واژگان خرد

انتمات وارگان خرد

مشهد، خیابان آبکوه، بین ۲۰ و ۲۲،
 سمت چپ، پلاک ۴۵۲ واحد ۳
 ۰۹۱۵۶۱۵۸۶۲۷ - ۰۹۱۵۳۱۷۹۱۸۵

فهرست

پیشگفتار مولف

۱۰

فصل اول: تمدن‌های باستانی

۱۴	مقدمه
۱۶	تقسیمات پیش از تاریخ
۱۶	۱-۱ دوران سنگ بدیم یا پارینه سنگی
۱۷	۱-۲-۱ سکونتگاه‌های دوره پارینه سنگی
۱۹	۲-۲-۱ هنر پارینه سنگی
۲۱	۲-۱ دوره سنگ میانه یا نئولیت
۲۱	۱-۲-۱ سکونتگاه‌های میان سنگی
۲۳	۲-۲-۱ هنر میان سنگی
۲۳	۳-۱ دوره سنگ جدید یا نوسنگی
۲۴	۱-۳-۱ سکونتگاه‌های دوره نو سنگی
۲۵	۲-۳-۱ هنر نوسنگی
۲۶	۳-۳-۱ بناهای فرهنگی
۲۸	۴-۱ عصر فلزات

فصل دوم: بین‌النهرین

۳۰	۱-۲ جغرافیای بین‌النهرین
۳۱	۲-۲ جهان‌بینی و آداب و رسوم
۳۲	۳-۲ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۳۳	۱-۳-۲ سومریان (۳۵۰۰ تا ۲۳۴۰)
۳۷	۲-۳-۲ آکدی‌ان (۲۳۴۰ تا ۲۱۸۰)
۳۹	۳-۳-۲ سومر جدید (۲۱۲۵ تا ۲۰۲۵)
۴۰	۴-۳-۲ بابل کهن (۲۰۲۵ تا ۱۰۴۵)
۴۱	۵-۳-۲ آشوریان (۱۰۰۰ تا ۶۱۲)
۴۴	۶-۳-۲ بابل نوین (۶۱۲ تا ۵۳۸)

فصل سوم: مصر

۴۸	۱-۳ جغرافیای مصر
۴۹	۲-۳ جهان‌بینی و آداب و رسوم

۵۱	۳-۳ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۵۱	۴-۳ هنر مصر
۵۱	۱-۴-۳ خط مصریان
۵۲	۲-۴-۳ هنر پادشاهی کهن
۵۷	۳-۴-۳ هنر پادشاهی میانه
۵۹	۴-۴-۳ هنر پادشاهی جدید
۶۳	۵-۳ تأثیرات مصر بر دیگر ملل

فصل چهارم: چین

۶۶	۱-۴ جغرافیای چین
۶۸	۲-۴ جهان‌بینی ایدئولوژی
۷۱	۳-۴ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۷۰	۴-۴ ادیان
۷۲	۵-۴ هنر در چین
۷۲	۱-۵-۴ هنر نقاشی
۷۴	۲-۵-۴ تأثیر آیین بودا بر هنر چین
۷۴	۳-۵-۴ هنر معماری
۷۶	۱-۳-۵-۴ سبک‌های معماری در چین
۷۷	۲-۳-۵-۴ معماری بناهای چین

فصل پنجم: ایران

۹۰	۱-۵ جغرافیای ایران
۹۰	۲-۵ جهان‌بینی و آداب و رسوم
۹۰	۳-۵ مذهب
۹۰	۴-۵ اقتصاد
۹۱	۵-۵ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۹۱	۶-۵ معماری
۹۱	۱-۶-۵ اصول معماری ایرانی
۹۲	۲-۶-۵ شیوه‌های معماری ایرانی
۹۲	۱-۲-۶-۵ معماری پیش از پارسی
۹۵	۲-۲-۶-۵ معماری شیوه پارسی
۹۹	۳-۲-۶-۵ معماری شیوه پارتی
۱۰۴	۴-۲-۶-۵ معماری شیوه خراسانی
۱۱۰	۵-۲-۶-۵ معماری شیوه رازی
۱۱۳	۶-۲-۶-۵ معماری شیوه آذری
۱۱۷	۷-۲-۶-۵ معماری شیوه اصفهانی

فصل هشتم: اژه

۱۲۲	۱-۶ جغرافیای اژه
۱۲۲	۲-۶ تمدن اژه‌ای
۱۲۳	۱-۲-۶ تمدن کرت (مینوسی)
۱۲۶	۲-۲-۶ تمدن سیکلادی
۱۲۶	۳-۲-۶ تمدن میسنی

فصل هفتم: یونان

۱۳۰	۱-۷ جغرافیای یونان
۱۳۱	۲-۷ پیشینه تاریخی یونان
۱۳۱	۳-۷ دولت - شهر
۱۳۲	۴-۷ جهان بینی و آداب و رسوم
۱۳۲	۵-۷ مذهب در یونان
۱۳۳	۶-۷ دورین‌ها و آیونین‌ها
۱۳۳	۷-۷ معماری
۱۳۴	۱-۷-۷ شیوه‌های معماری یونان
۱۳۹	۲-۷-۷ تفاوت‌های بین سه شیوه دوریک، آیونیک و کورنتی
۱۳۹	۳-۷-۷ انواع آثار معماری یونان
۱۴۵	۸-۷ بررسی دوره‌های تاریخ هنر و معماری یونان
۱۴۷	۹-۷ اصول طراحی شهری یونان باستان

فصل هشتم: روم

۱۵۰	۱-۸ جغرافیای روم
۱۵۰	۲-۸ آتروسک‌ها (اتروریایی‌ها)
۱۵۳	۳-۸ پیشینه تاریخی روم
۱۵۴	۴-۸ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۱۵۴	۵-۸ جهان بینی و آداب و رسوم
۱۵۵	۶-۸ مذهب و باورها
۱۵۵	۷-۸ علم و اقتصاد
۱۵۶	۸-۸ هنر
۱۵۶	۱-۸-۸ مجسمه سازی و نقاشی
۱۵۷	۲-۸-۸ پیشرفت در تکنیک تاق زنی
۱۵۸	۳-۸-۸ معماری روم
۱۵۹	۴-۸-۸ عناصر معماری روم
۱۶۹	۹-۸ پایان امپراطوری روم و صدر مسیحیت

فصل نهم: بیزانس

۱۷۲	۱-۹ پیشینه تاریخی
۱۷۲	۲-۹ جغرافیای بیزانس
۱۷۳	۳-۹ ویژگی تمدن بیزانس
۱۷۴	۴-۹ حکومت و مذهب
۱۷۴	۵-۹ آموزش در بیزانس
۱۷۵	۶-۹ هنرهای بیزانسی
۱۷۵	۱-۶-۹ معماری بیزانس
۱۸۷	۲-۶-۹ موزائیک کاری بیزانسی
۱۸۷	۳-۶-۹ نقاشی بیزانسی
۱۸۸	۷-۹ سرانجام ابراتوری بیزانس

فصل دهم: رومانسک

۱۹۰	۱-۱۰ پیشینه تاریخی
۱۹۱	۲-۱۰ پیش رومانسک
۱۹۲	۳-۱۰ رومانسک
۱۹۳	۱-۳-۱۰ نقاشی و مجسمه سازی
۱۹۴	۲-۳-۱۰ معماری رومانسک
۱۹۵	۱-۲-۳-۱۰ رومانسک در فرانسه
۱۹۷	۲-۲-۳-۱۰ رومانسک در انگلستان
۱۹۹	۳-۲-۳-۱۰ رومانسک در آلمان
۲۰۰	۴-۲-۳-۱۰ رومانسک در اسپانیا
۲۰۱	۵-۲-۳-۱۰ رومانسک در ایتالیا
۲۰۳	۳-۳-۱۰ سبک‌های معماری رومانسک

فصل یازدهم: گوتیک

۲۱۰	۱-۱۱ پیشینه تاریخی
۲۱۰	۲-۱۱ جغرافیای گوتیک
۲۱۱	۳-۱۱ جهان‌بینی و آداب و رسوم
۲۱۱	۴-۱۱ حکومت‌ها و قدرت‌ها
۲۱۲	۵-۱۱ مذهب و باورها
۲۱۲	۶-۱۱ اقتصاد و علم
۲۱۳	۷-۱۱ هنر گوتیک
۲۱۳	۱-۷-۱۱ معماری گوتیک
۲۳۲	۲-۷-۱۱ معماری گوتیک در سایر کشورها
۲۳۷	۳-۷-۱۱ نقاشی

فصل دوازدهم: رنسانس

۲۴۰	۱-۱۲ مقدمه
۲۴۰	۲-۱۲ تاریخچه
۲۴۱	۳-۱۲ پیروزی عصر جدید
۲۴۱	۴-۱۲ جهان بینی
۲۴۳	۵-۱۲ ادوار و مراحل رنسانس
۲۴۳	۶-۱۲ علل پیدایش رنسانس
۲۴۳	۷-۱۲ ویژگی‌های دوران رنسانس
۲۴۴	۸-۱۲ مشخصه‌های رنسانس
۲۴۴	۹-۱۲ هنر و معماری رنسانس
۲۴۵	۱۰-۱۲ خصوصیات و منابع نقاشی عصر رنسانس

فصل سیزدهم: باروک و روکوکو

۲۶۸	۱-۱۳ مقدمه
۲۶۸	۲-۱۳ جغرافیای باروک
۲۶۹	۳-۱۳ هنر باروک
۲۷۰	۱-۳-۱۳ معماری باروک
۲۹۲	۲-۳-۱۳ شهرسازی در دوره باروک
۲۹۵	۳-۳-۱۳ مجسمه‌سازی باروک
۲۹۷	۴-۳-۱۳ نقاشی باروک
۲۹۷	۴-۱۳ روکوکو

برای همسر، معنای زندگی
و پدر و مادرم دریای مهر

پیشگفتار مؤلف

نگارش کتاب تاریخ معماری جهان کار بس دشواریست، زیرا معماری همیشه غنی‌ترین بیانگر فرهنگ و تمدن دوران خویش بوده است و بررسی دقیق و پژوهش و تجزیه و تحلیل پیرامون دوره‌های گوناگون نیازمند یک گروه پژوهشگر با تخصص‌های مختلف است. تاکنون با چنین رویکردی در معماری ایران آن‌گونه که شایسته این تمدن است اقدامی صورت نگرفته است. در چنین نقصانی در بررسی تاریخ معماری سایر کشورها نیز ردی نیست. هنوز در شناسایی و شناساندن فرهنگ و معماری ملی ایران راه نیموده بسیار است و نیاز به این‌گونه پژوهش‌ها بسیار است. چنین پژوهش‌هایی در کشور - گاهی به دلیل عدم اعتقاد به موثر بودن موضوع و عدم وجود ساختاری روشن - یا صورت نمی‌گیرد یا به سرمنزل مقصود نمی‌رسد.

بی‌دلیل نیست که بزرگان این حوزه، سال‌هاست راه مذاکره را در ترجمه کتب و پژوهش سایر کشورها جسته‌اند و تا به امروز صدها کتاب در این حوزه ترجمه شده است. اکثر کتب مذکور - که بسیاری از آنها در خور تحسین هستند - یا از دیدگاه خاص خود به موضوع پرداخته‌اند و یا به صورت اجمالی از بسترها و شرایط و عام و خاص، پرداخته‌اند و مستقیماً به اثر پرداخته‌اند. چند سالی است طیف کتب این حوزه چنان گسترش یافته که گاه پژوهشگران و دانشجویان این حوزه را در انتخاب با مشکل مواجه می‌کند.

این سردرگمی در انتخاب کتب، مؤلف را برآن داشت تا با همکاری سایر بزرگان این حوزه به بررسی بیش از سیصد کتاب - که به صورت مستقیم در این اوراق استفاده گردیده است - و بیش از یکصد و پنجاه مقاله و پژوهش بپردازد و ضمن مصاحبه و تحقیق گسترده در این حوزه چکیده‌ای از شکل‌گیری بسترها و ایجاد اثر را هم‌زمان گرد هم آورد.

کتاب مذکور بی‌شک دارای نقصان و خطاهایی است، لذا از همه بزرگواریانی که منت

نهاده و کتاب را مطالعه می‌کنند، صمیمانه خواهشمندم، نقایص و نکات ضعف را به مولف انعکاس دهند تا در چاپ‌های بعدی اصلاح گردد.

ساختار این کتاب بر مبنای بررسی تاریخ تمدن و معماری، پیش از تاریخ تا ابتدای انقلاب صنعتی می‌باشد. در این راستا ابتدا تمدن‌های نخستین از جمله بین النهرین، مصر، چین، ایران، یونان و روم مورد بررسی قرار گرفته و سپس به سبک‌های شکل‌گرفته هنری در اروپا در قبل از انقلاب صنعتی شامل رومانسک، بیزانس، گوتیک، رنسانس، باروک و روکوکو پرداخته شده است. شایان ذکر است که تمدن‌های گذشته بسیار گسترده‌تر از آنچه که بررسی شده، می‌باشد که از آن جمله می‌توان به تمدن‌های هند، ژاپن، کارتاژ و آمریکا اشاره کرد، لکن به دلیل اختصار مطالب از تمدن‌های مذکور گذر شده است. همچنین ساختار فصل ایران بر مبنای کتاب استاد محمد کریم پیرنیا و با تدوین دکتر غلاحسین معماریان به نام "سبک‌شناسی معماری ایران" شکل گرفته و در برخی نمودارها مستقیماً از "کتاب هنر در گذر زمان" هلن گاردنر استفاده شده است.

در پایان از همه بزرگواران و دوستان، که در تدوین این کتاب مرا یاری رسانده و مرهون لطف خود کرده‌اند صمیمانه تشکر می‌نماید. از تمامی شاگردانم که از سال ۸۶ تا به امروز هریک در شکل‌گیری این کتاب تلاش کردند و همچنین از آقای یاسر محمدی که ویراستاری و صفحه‌آرایی کتاب را برعهده گرفتند صمیمانه سپاس‌گزارم.

تهران، بهمن‌ماه ۱۳۹۷ - فرشاد زیبوری